WIKTOR LEON MARCINIAK

* 2/15 II 1903, Opatów
† 1 III 1982, Warszawa

Wiktor Leon Marciniak urodził się w niedzielę 2/15 lutego 1903 roku o godzinie 18 w Opatowie. Obecnie miasto to należy administracyjnie do województwa świętokrzyskiego i jest siedzibą powiatu opatowskiego oraz gminy miejsko-wiejskiej Opatów. Ojcem Wiktora Leona Marciniaka był listonosz Stanisław Marciniak (1877 – po 1939), a matką — Marianna Eugenia z d. Świestowska (1883 – po 1939), urzędniczka pocztowa. Oboje mieszkali w Opatowie. Związek małżeński Stanisław i Marianna Eugenia Marciniakowie zawarli 9/22 października 1902 w miejscu zamieszkania, gdy pan młody miał 25 lat, a jego wybranka 19. Wiktor Leon Marciniak miał młodszą siostrę Kazimierę i brata Wacława (6 I 1908 – 5 V 1978). O siostrze wspomniał w „Ankiecie personalnej" z 2 lutego 1953, że była razem z bratem represjonowana przez okupanta niemieckiego i przetrzymywana na Pawiaku. Rodzice, Stanisław i Marianna Eugenia, będący od 1936 roku już emerytami, przeżyli II wojnę światową.

W Opatowie Wiktor Leon Marciniak przebywał do 1911 roku. Stąd na skutek przeniesienia służbowego ojca do Sławkowa rodzina opuściła Opatów. W Sławkowie rozpoczął naukę w szkole powszechnej; w 1914 ukończył 3 oddziały, po czym zdał egzamin do klasy pierwszej Państwowego Gimnazjum w Olkuszu. I wojna światowa zastała go podczas wakacji w Opatowie, gdzie przebywał u rodziny. Ojca ewakuowano do Rosji. W maju 1915 otrzymał miejsce w bursie w Pruszkowie. W tym mieście kontynuował naukę i ukończył szkołę powszechną. Następnie przeniósł się do Warszawy, by uczęszczać do szkoły średniej. Na pomoce szkolne zarabiał, roznosząc tygodniki. Szkołę ogólnokształcącą ukończył w maju 1921 roku. Studiował następnie najpierw na Wydziale Społeczno-Politycznym Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, następnie na Wydziale Pedagogicznym tej samej uczelni. Dyplom uzyskał w 1926 roku na Wydziale Społeczno-Politycznym, a na drugim wydziale uczestniczył na zajęciach w ciągu 6 semestrów w latach 1926–1929.

W archiwaliach szczycieńskiego Liceum Ogólnokształcącego zachował się dwujęzyczny — polski i łaciński — odpis zaświadczenia o odbytych przez Wiktora Leona Marciniaka studiach:

> WOLNA WSZECHNICA POLSKA. Rektor T E O D O R V I E W E G E R Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych S T E F A N D Z I E W U L S K [I][1] stwierdzają niniejszym, że W I K T O R L E O N M A R C I N I A K, urodzony w Opatowie, przyjęty w poczet

[1] Zachowuję pisownię oryginalną, uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

słuchaczów Wolnej Wszechnicy Polskie[j] d. 20 września 1921 r., odbył studia przepisane prze regulamin Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych, przedstawił pracę dyplomową p.t. „Polityk[a] celna a rozwój handlu w Polsce Niepodległe", uznając za celującą, i złożył egzamin dyplomowy ze skarbowości, ekonomii politycznej oraz polityki gospodarczej z wynikiem ogólnym celującym. Wobec tego Rektor i dziekan wydają mu niniejszy D Y P L O M opatrzony pieczęcią i podpisami władz akademickich. Warszawa, 25 czerwca 1928 r. Rektor TEODOR VIEWEGER M.P. Dziekan STEFAN DZIEWULSKI.

Za zgodność M[aria] Korzon

Wiktor Leon Marciniak ukończył ponadto z wynikiem bardzo dobrym 2-miesięczny kurs z zakresu ubezpieczeń. W okresie od 1929 do 1930 roku odbył obowiązkową służbę wojskową w 79. Pułku Piechoty i przeszedł do rezerwy w stopniu porucznika. Wraz z wybuchem II wojny światowej walczył w armii polskiej od 1 września do 6 października 1939 roku. W czasie bombardowania został ranny. Potem dostał się do obozu jenieckiego Oflag VI B w Dössel koło Warburga. Jego rodzina została aresztowana i przebywała na Pawiaku oraz w obozie w Oświęcimiu.

Przed 1939 rokiem Wiktor Leon Marciniak należał do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy, Związku Wychowawców, Towarzystwa Przyjaciół Woli. Przed wojną, od 1 X 1921 do 1 IX 1929, czyli do momentu powołania do wojska, pracował w RO w Pruszkowie z wynagrodzeniem 220 zł miesięcznie, a od 1 X 1930 do 1 IX 1939 na stanowisku kierownika w oddziale ZUS-u z uposażeniem 350 zł na miesiąc.

Po wyzwoleniu od 15 września 1946 do 1 kwietnia 1949 był pracownikiem Komisji Organizacyjnej Liceum Mazursko-Warmińskiego w Szczytnie, a od 1 kwietnia 1949 awansował na stanowisko kierownika ekspozytury w ubezpieczeniach społecznych. Pełnił ponadto funkcję przewodniczącego Koła Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeń Społecznych, był członkiem Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Szczytnie, przewodniczącym tutejszej Komisji Kontroli Społecznej, następnie Komisji Gospodarki Komunalnej. Szczególną uwagę zwracał na walkę z pijaństwem. W latach 1949–1953 pracował w Ekspozyturze Ubezpieczeń Społecznych i Ekspozyturze Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Szczytnie.

Ścieżka zawodowa Wiktora Leona Marciniaka w okresie 1921–1954 na podstawie „Ankiety personalnej" z 2 lutego 1953 roku i innych dokumentów archiwalnych wygląda następująco:

1) 1 IX 1921 – 31 VII 1929 — Powiatowa Rada Opiekuńcza w Pruszkowie (wychowawca);
2) 15 VIII 1929 – 31 VIII 1930 — Szkoła Podchorążych Rezerwy w Zambrowie;
3) 15 IX 1930 – 1 IX 1939 — Związek Osadników w Warszawie (kierownik zakładu wychowawczego);
4) 6 X 1939 – 1 IV 1945 — obóz jeniecki Choszczno-Dössel;

5) 1 IX 1946 – 1 IV 1949 — Komisja Organizacyjna Liceum Warmińsko-Mazurskiego w Szczytnie (członek Komisji);
6) 1 IX 1947 – 1 IX 1952 — Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Szczytnie;
7) 1 IX 1949 – 1 II 1953 — Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie (kierownik Ekspozytury Ubezpieczeń Społecznych; kierownik Ekspozytury ZUS);
8) 1 II 1953 – 31 III 1954 — kierownik Wydziału Zdrowia przy PPRN w Szczytnie.

Natomiast działalność społeczna Wiktora Leona Marciniaka w latach 1922–1953 przedstawia się, jak niżej:

1) 1 X 1922 – 1 IX 1939 — Związek Zawodowy Wychowawców w Pruszkowie (członek zarządu);
2) 1922–1939 — Towarzystwo „Trzeźwość" w Pruszkowie (członek zarządu);
3) 1934–1939 — Towarzystwo Przyjaciół Wielkiej Warsz. w Warszawie (członek);
4) 1935–1939 — Związek Oficerów Rezerwy w Warszawie (członek);
5) 1946–1949 — Związek Zawodowy nauczycielstwa Polskiego w Szczytnie (członek zarządu);
6) 1949–1952 — Związki Zawodowe Pracowników Inspektoratów Społecznych w Olsztynie (członek zarządu);
7) 1948–1953 — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Szczytnie (radny);
8) 1948–1951 — Powiatowa Komisja Kontroli Społecznej w Szczytnie (przewodniczący);
9) 1951–1953 — Powiatowa Komisja Gospodarki Komunalnej w Szczytnie (przewodniczący).

3 sierpnia 1947 roku Wiktor Leon Marciniak ożenił się z urodzoną 18 lutego 1913 w Łomży Józefą Dziubińską, nauczycielką Szkoły Podstawowej nr 1 w Szczytnie. Związek małżeński zawarto w Kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Szczytnie. Sakramentu udzielił ks. proboszcz Józef Dziemian. Rodzicami Józefy Dziubińskiej byli urzędnicy: Józef Dziubiński (1882–?) i Zofia Dziubińska z d. Jarosińska (12/24 IV 1888 – 13 XII 1967). Rodzice Józefy pobrali się 2/15 maja 1909 roku.

Przed ślubem Wiktor Leon Marciniak mieszkał w Szczytnie w domu przy ul. Michała Roli-Żymierskiego 17[2], a Józefa Dziubińska — Marii Konopnickiej 54[3]. Świadkami na ich ślubie byli Warszawiacy: Bolesław Świestowski i Wacław Marciniak. Z tego związku urodziło się dwóje dzieci: syn Stanisław Marciniak — 3 lipca 1948 i córka Maria — 6 października 1949. Dzieci otrzymały imiona po dziadkach po mieczu. Na pełnym utrzymaniu Wiktora Leona Marciniaka pozostawało nie tylko

[2] W tym samym domu w 1949 roku mieszkali Państwo Emilia i Henryk Hermanowiczowie. Biogram Emilii Hermanowicz (1916–2004) powstał w ramach projektu „In memoriam".

[3] W tym samym bloku mieszkała po II wojnie światowej inna nauczycielka LO — Stanisława Maroszek, której biogram powstał w ramach projektu „In memoriam".

potomstwo, lecz również matka żony — Zofia Dziubińska. W „Ankiecie personalnej" z 2 lutego 1953 widnieje nowy adres: ul. Niepodległości 22/4.

Nazwisko Wiktora Leona Marciniaka nie figuruje w wykazach nauczycieli szczycieńskiego Liceum Ogólnokształcącego, a to sugeruje, że uczył on w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (Pracujących) i ta sugestia znajduje potwierdzenie w zachowanych dokumentach. Wynika z nich np., że Wiktor Leon Marciniak był zatrudniony na stanowisku nauczyciela od 1 września 1949 do 31 stycznia 1952, a wszystkie umowy z nim — jako nauczycielem kontraktowym — zawierał ówczesny dyrektor LO dla Pracujących, Jerzy Józef Korkozowicz (1919–2003).

W szczycieńskich archiwaliach zachowało się podanie Wiktora Leona Marciniaka z 24 stycznia 1952, które stawia kropkę nad „i" w odniesieniu do jego przebiegu ścieżki nauczycielskiej w Szczytnie. Zwracając się do dyrekcji Państwowego Liceum dla Pracujących, Wiktor Leon Marciniak napisał:

> W związku z reorganizacją zakładu pracy i spowodowaną koniecznością przynajmniej trzech moich wyjazdów służbowych w ciągu tygodnia — nie mam obecnie żadnych możliwości przyjąć obowiązków wykładowcy w Państwowym Liceum dla Pracujących w Szczytnie.
> Przedstawiając powyższe proszę uprzejmie o zwolnienie mnie z dotychczasowych obowiązków nauczyciela z dniem 1 lutego 1952 r. oraz łączę wyrazy podziękowania za dotychczasową okazywaną mi pomoc — na przestrzeni kilku lat — w realizacji i wykonywaniu powierzonych mi obowiązków w szkole.

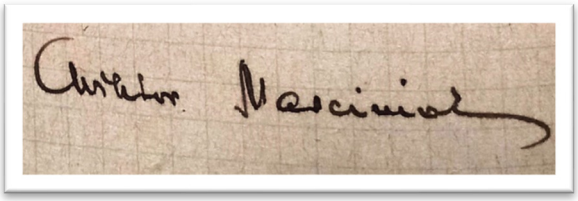

Wiktor Leon Marciniak zmarł w poniedziałek 1 marca 1982 roku w Warszawie, przeżywszy 78 lat. Został pochowany na parafialnym cmentarzu wilanowskim (kwatera X, numer grobu 3098). W tej samej mogile pochowano w 1967 roku jego teściową, Zofię Dziubińską (1888 – 13 XII 1967), a później — żonę Józefę, która odeszła 9 lutego 1990.

ANEKS FOTOGRAFICZNY[4]

METRYKA URODZENA

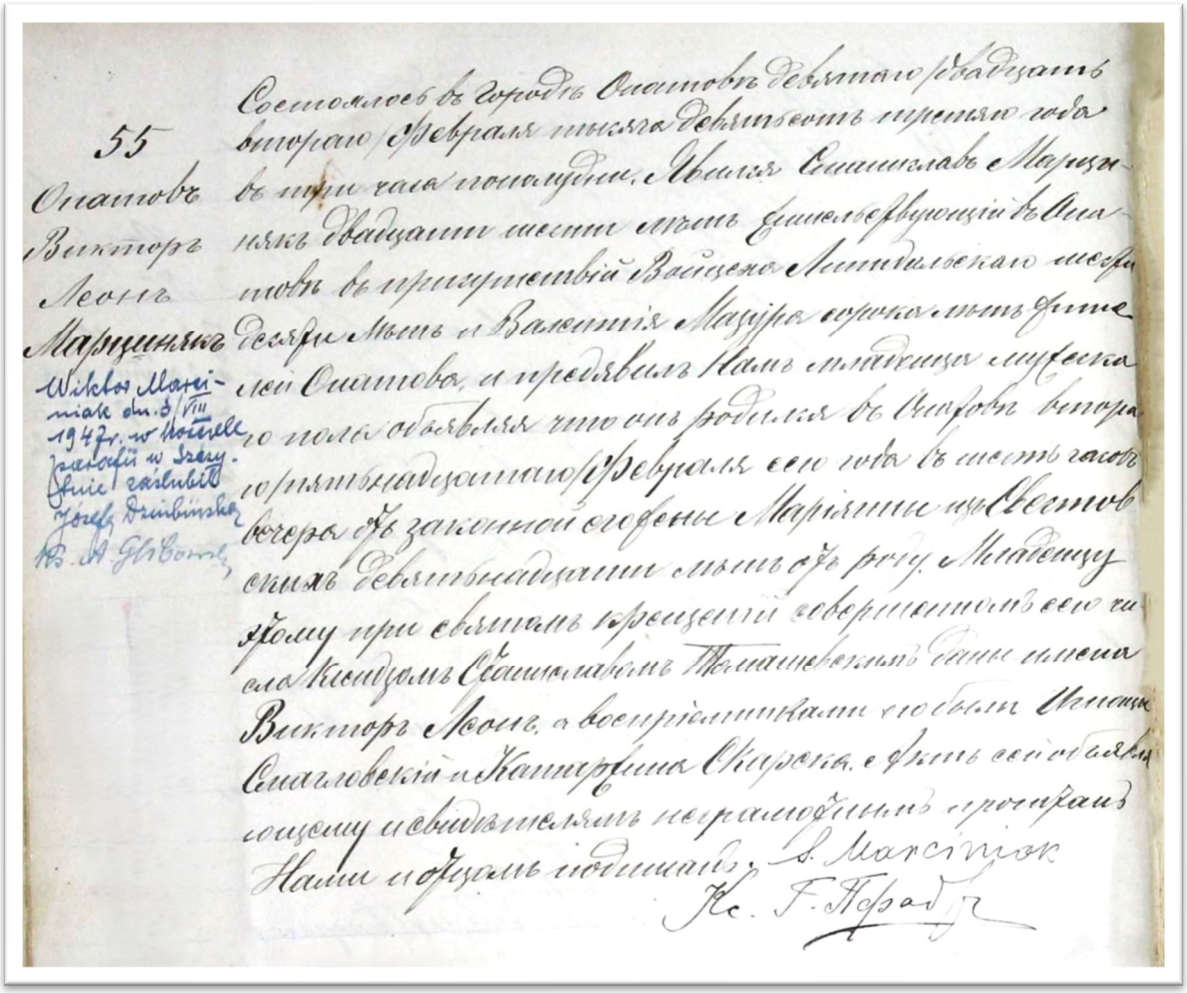

Ryc. 1. Metryka urodzenia Wiktora Leona Marciniaka[5]

Źródło: https://genbaza.pl/metryki/gfqsmwzrta/ap-sandomierz-24/opatow-812/1900-1903-ur#grid&size=240&page=226 (15 XI 2026)

[4] Ryciny bez podanego źródła pochodzą z archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

[5] Metrykę odnalazła Pani Wiesława Olkowska, absolwentka szczycieńskiego LO (1976), za co dziękuję.

ŻYCIORYS

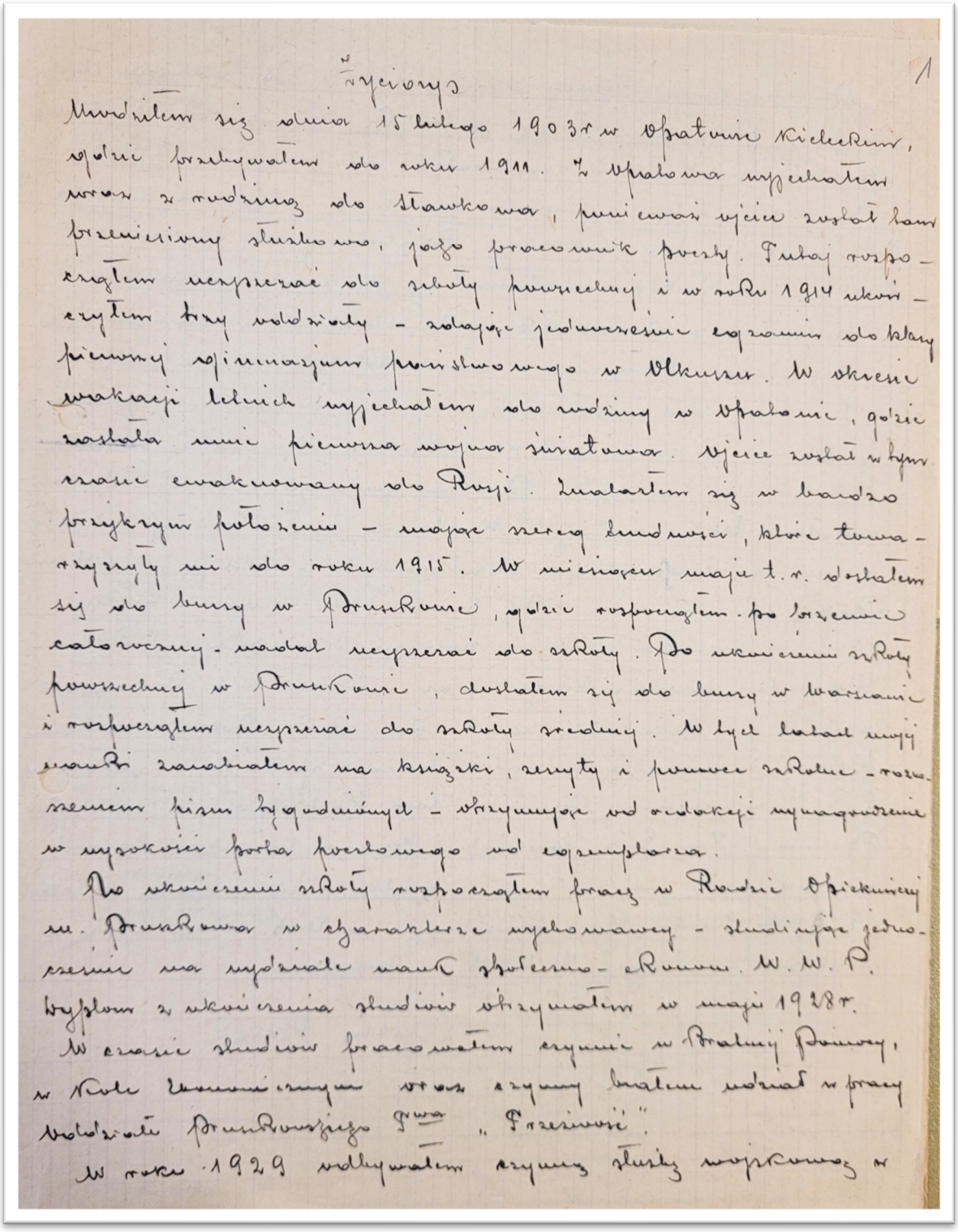

Życiorys 1

Urodziłem się dnia 15 lutego 1903 r. w Opatowie Kieleckim, gdzie przebywałem do roku 1911. Z Opatowa wyjechałem wraz z rodziną do Sławkowa, ponieważ ojciec został tam przeniesiony służbowo, jako pracownik poczty. Tutaj rozpocząłem uczęszczać do szkoły powszechnej i w roku 1914 ukończyłem trzy oddziały – zdając jednocześnie egzamin do klasy pierwszej gimnazjum państwowego w Olkuszu. W okresie wakacji letnich wyjechałem do rodziny w Opatowie, gdzie zastała mnie pierwsza wojna światowa. Ojciec został w tym czasie ewakuowany do Rosji. Znalazłem się w bardzo przykrym położeniu – mając szereg trudności, które towarzyszyły mi do roku 1915. W miesiącu maju t. r. dostałem się do buczy w Pruszkowie, gdzie rozpocząłem – po przerwie całorocznej – nadal uczęszczać do szkoły. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Pruszkowie, dostałem się do buczy w Warszawie i rozpocząłem uczęszczać do szkoły średniej. W tych latach mojej nauki zarabiałem na książki, zeszyty i pomoce szkolne – roznoszeniem pism tygodniowych – otrzymując od redakcji wynagrodzenie w wysokości porta pocztowego od egzemplarza.

Po ukończeniu szkoły rozpocząłem pracę w Radzie Opiekuńczej m. Pruszkowa w charakterze wychowawcy – studiując jednocześnie na wydziale nauk społeczno-ekonom. W. W. P. Dyplom z ukończenia studiów otrzymałem w maju 1928 r.

W czasie studiów pracowałem czynnie w Bratniej Pomocy, w Kole Ekonomicznym oraz czynny brałem udział w pracy Oddziału Pruszkowskiego T-wa „Trzeźwość".

W roku 1929 odbywałem czynną służbę wojskową w

Ryc. 2. Pierwsza strona życiorysu Wiktora Leona Marciniaka (1953)

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

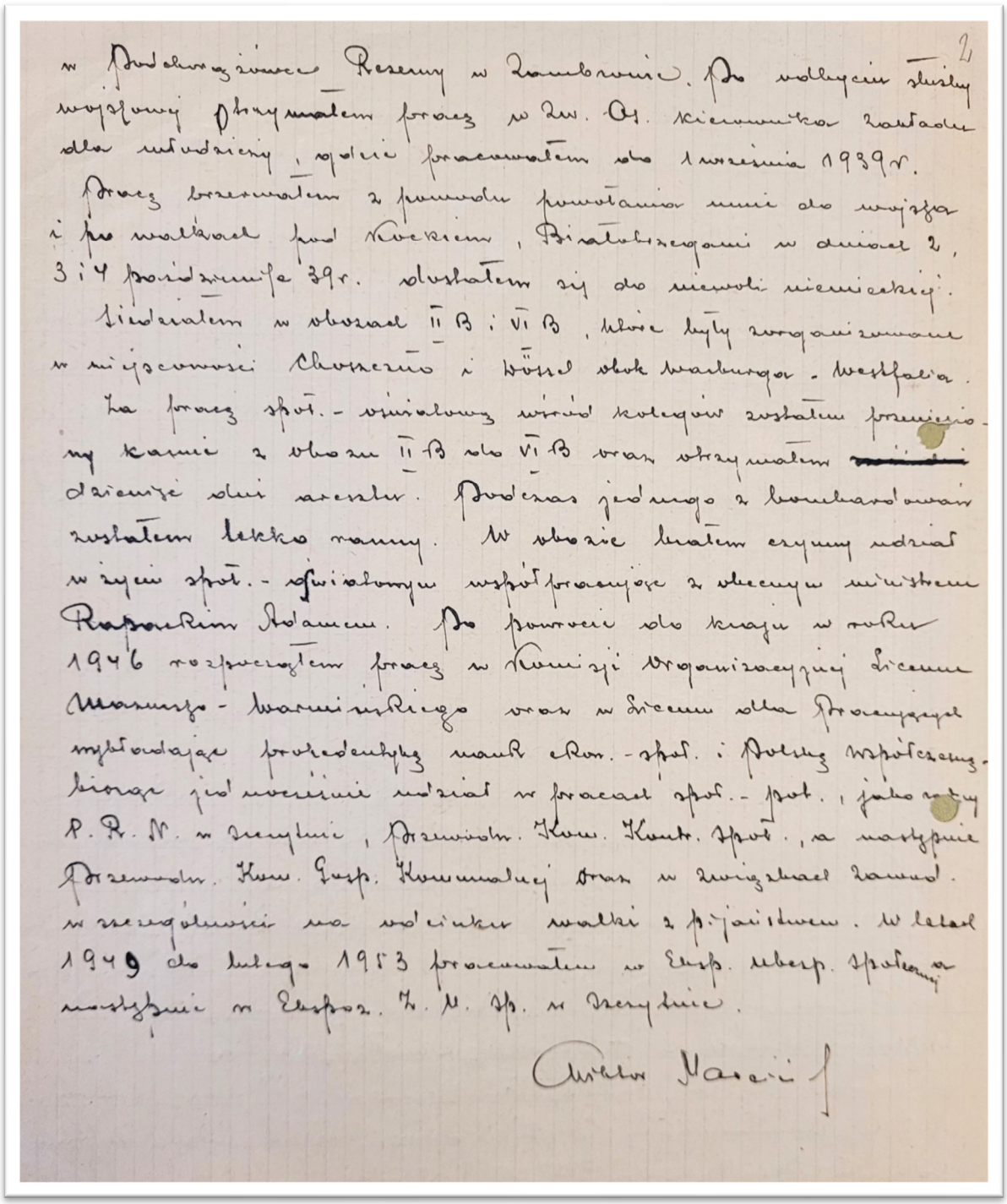

Ryc. 3. Druga strona życiorysu Wiktora Leona Marciniaka (1953)

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

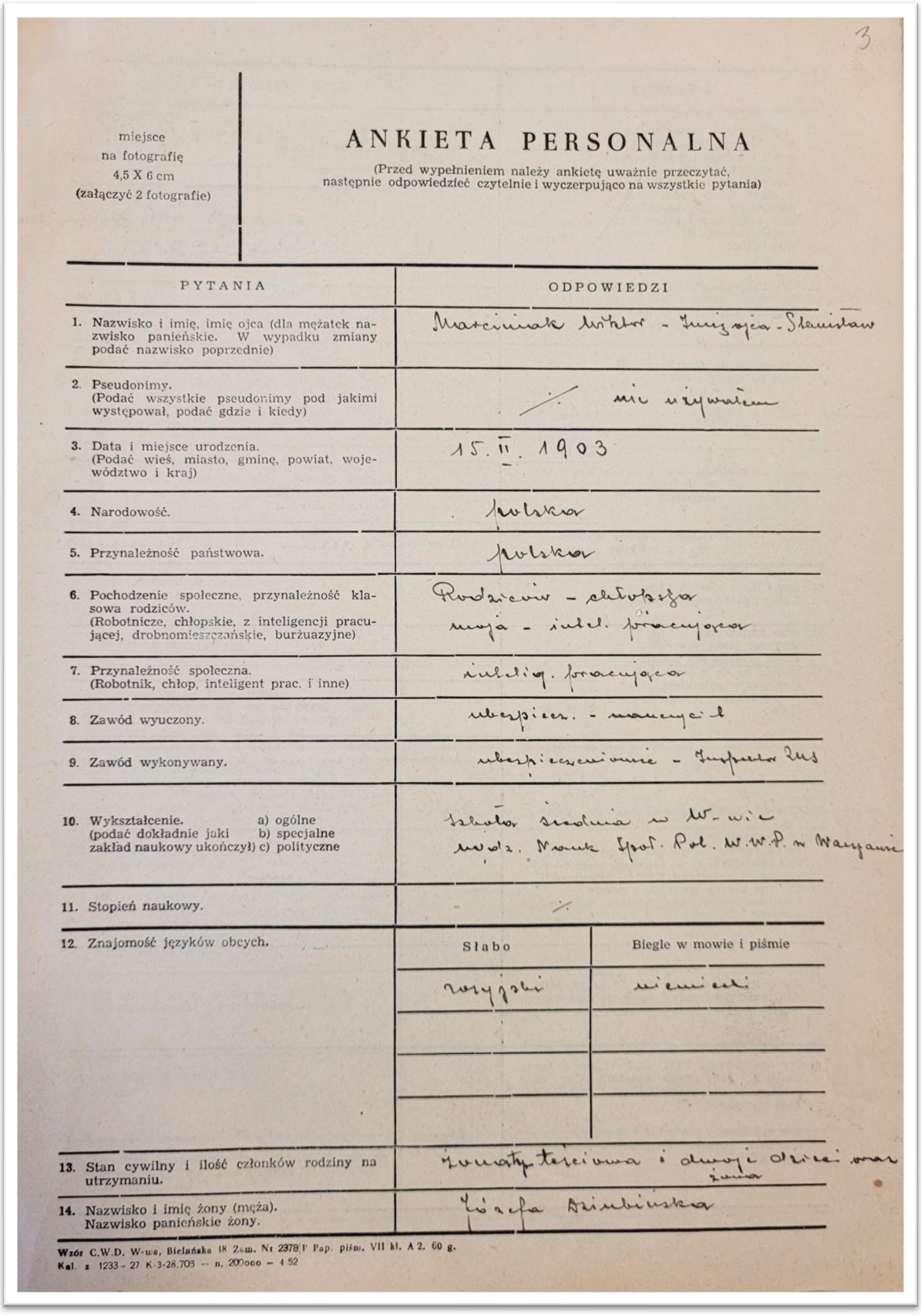

miejsce
na fotografię
4,5 X 6 cm
(załączyć 2 fotografie)

ANKIETA PERSONALNA

(Przed wypełnieniem należy ankietę uważnie przeczytać, następnie odpowiedzieć czytelnie i wyczerpująco na wszystkie pytania)

PYTANIA	ODPOWIEDZI
1. Nazwisko i imię, imię ojca (dla mężatek nazwisko panieńskie. W wypadku zmiany podać nazwisko poprzednie)	Marciniak Wiktor - Eugenjusz - Stanisław
2. Pseudonimy. (Podać wszystkie pseudonimy pod jakimi występował, podać gdzie i kiedy)	/ nie używałem
3. Data i miejsce urodzenia. (Podać wieś, miasto, gminę, powiat, województwo i kraj)	15. II. 1903
4. Narodowość.	polska
5. Przynależność państwowa.	polska
6. Pochodzenie społeczne, przynależność klasowa rodziców. (Robotnicze, chłopskie, z inteligencji pracującej, drobnomieszczańskie, burżuazyjne)	Rodzice - chłopska moja - inteligencja pracująca
7. Przynależność społeczna. (Robotnik, chłop, inteligent prac. i inne)	inteligencja pracująca
8. Zawód wyuczony.	ubezpieczeniowiec - maszynistka
9. Zawód wykonywany.	ubezpieczeniowiec - Inspektor WUS
10. Wykształcenie. (podać dokładnie jaki zakład naukowy ukończył) a) ogólne b) specjalne c) polityczne	szkoła średnia w W-wie wyższa Szkoła Społ. Pol. W.W.P. w Warszawie
11. Stopień naukowy.	/
12. Znajomość języków obcych.	Słabo: rosyjski; Biegle w mowie i piśmie: niemiecki
13. Stan cywilny i ilość członków rodziny na utrzymaniu.	zamężna - córka i dwoje dzieci mamy żona
14. Nazwisko i imię żony (męża). Nazwisko panieńskie żony.	Józefa Dziubińska

Wzór C.W.D. W-wa, Bielańska 18 Zam. Nr 2378/I Pap. piśm. VII kl. A 2. 60 g.
Kal. z 1233 - 27 K-3-28.705 — n. 200000 — 4 52

Ryc. 4. Pierwsza strona „Ankiety personalnej" Wiktora Leona Marciniaka z 2 II 1953

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

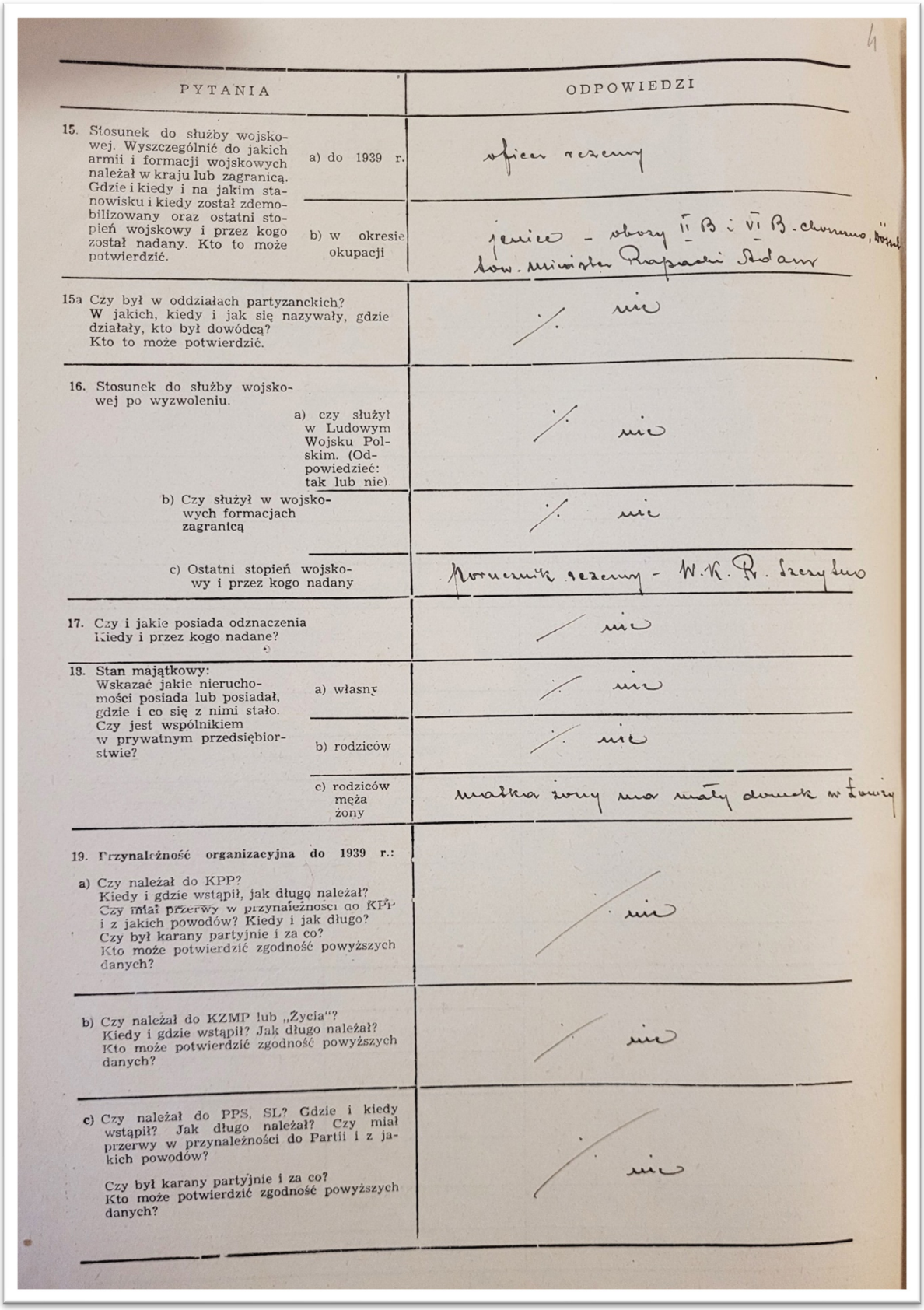

PYTANIA		ODPOWIEDZI
15. Stosunek do służby wojskowej. Wyszczególnić do jakich armii i formacji wojskowych należał w kraju lub zagranicą. Gdzie i kiedy i na jakim stanowisku i kiedy został zdemobilizowany oraz ostatni stopień wojskowy i przez kogo został nadany. Kto to może potwierdzić.	a) do 1939 r.	oficer rezerwy
	b) w okresie okupacji	1 armia - obszy II B i VI B - chorąży, potem kpt. Minister Rzepecki Adam
15a Czy był w oddziałach partyzanckich? W jakich, kiedy i jak się nazywały, gdzie działały, kto był dowódcą? Kto to może potwierdzić.		/ nie
16. Stosunek do służby wojskowej po wyzwoleniu. a) czy służył w Ludowym Wojsku Polskim. (Odpowiedzieć: tak lub nie).		/ nie
b) Czy służył w wojskowych formacjach zagranicą		/ nie
c) Ostatni stopień wojskowy i przez kogo nadany		Porucznik rezerwy - W.K.P. Szczytno
17. Czy i jakie posiada odznaczenia Kiedy i przez kogo nadane?		/ nie
18. Stan majątkowy: Wskazać jakie nieruchomości posiada lub posiadał, gdzie i co się z nimi stało. Czy jest wspólnikiem w prywatnym przedsiębiorstwie?	a) własny	/ nie
	b) rodziców	/ nie
	c) rodziców męża żony	matka żony ma mały domek w Łomży
19. Przynależność organizacyjna do 1939 r.: a) Czy należał do KPP? Kiedy i gdzie wstąpił, jak długo należał? Czy miał przerwy w przynależności do KPP i z jakich powodów? Kiedy i jak długo? Czy był karany partyjnie i za co? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?		/ nie
b) Czy należał do KZMP lub „Życia"? Kiedy i gdzie wstąpił? Jak długo należał? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?		/ nie
c) Czy należał do PPS, SL? Gdzie i kiedy wstąpił? Jak długo należał? Czy miał przerwy w przynależności do Partii i z jakich powodów? Czy był karany partyjnie i za co? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?		/ nie

Ryc. 5. Druga strona „Ankiety personalnej" Wiktora Leona Marciniaka z 2 II 1953

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

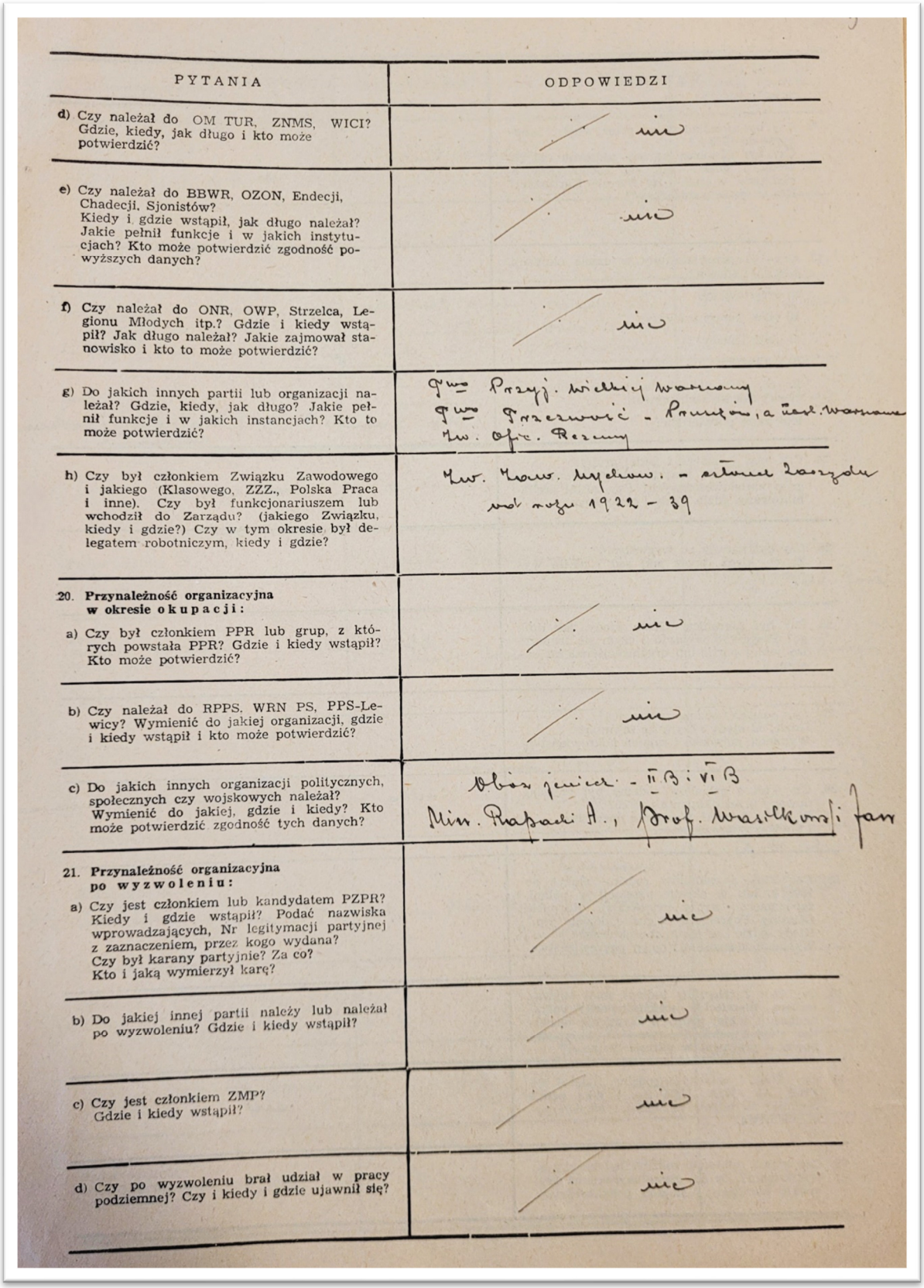

PYTANIA	ODPOWIEDZI
d) Czy należał do OM TUR, ZNMS, WICI? Gdzie, kiedy, jak długo i kto może potwierdzić?	nie
e) Czy należał do BBWR, OZON, Endecji, Chadecji, Sjonistów? Kiedy i gdzie wstąpił, jak długo należał? Jakie pełnił funkcje i w jakich instytucjach? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?	nie
f) Czy należał do ONR, OWP, Strzelca, Legionu Młodych itp.? Gdzie i kiedy wstąpił? Jak długo należał? Jakie zajmował stanowisko i kto to może potwierdzić?	nie
g) Do jakich innych partii lub organizacji należał? Gdzie, kiedy, jak długo? Jakie pełnił funkcje i w jakich instancjach? Kto to może potwierdzić?	Tow. Przyj. Wielkiej Warszawy Tow. Trzeźwość – Pruszków, a nast. Warszawa Zw. Ofic. Rezerwy
h) Czy był członkiem Związku Zawodowego i jakiego (Klasowego, ZZZ., Polska Praca i inne). Czy był funkcjonariuszem lub wchodził do Zarządu? (jakiego Związku, kiedy i gdzie?) Czy w tym okresie był delegatem robotniczym, kiedy i gdzie?	Zw. Zaw. Wychow. – członek Zarządu od roku 1922 – 39
20. **Przynależność organizacyjna w okresie okupacji:**	
a) Czy był członkiem PPR lub grup, z których powstała PPR? Gdzie i kiedy wstąpił? Kto może potwierdzić?	nie
b) Czy należał do RPPS, WRN PS, PPS-Lewicy? Wymienić do jakiej organizacji, gdzie i kiedy wstąpił i kto może potwierdzić?	nie
c) Do jakich innych organizacji politycznych, społecznych czy wojskowych należał? Wymienić do jakiej, gdzie i kiedy? Kto może potwierdzić zgodność tych danych?	Obóz jeniec. – II B i VI B Min. Rapacki A., Prof. Wasilkowski Jan
21. **Przynależność organizacyjna po wyzwoleniu:**	
a) Czy jest członkiem lub kandydatem PZPR? Kiedy i gdzie wstąpił? Podać nazwiska wprowadzających, Nr legitymacji partyjnej z zaznaczeniem, przez kogo wydana? Czy był karany partyjnie? Za co? Kto i jaką wymierzył karę?	nie
b) Do jakiej innej partii należy lub należał po wyzwoleniu? Gdzie i kiedy wstąpił?	nie
c) Czy jest członkiem ZMP? Gdzie i kiedy wstąpił?	nie
d) Czy po wyzwoleniu brał udział w pracy podziemnej? Czy i kiedy i gdzie ujawnił się?	nie

Ryc. 6. Trzecia strona „Ankiety personalnej" Wiktora Leona Marciniaka z 2 II 1953

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

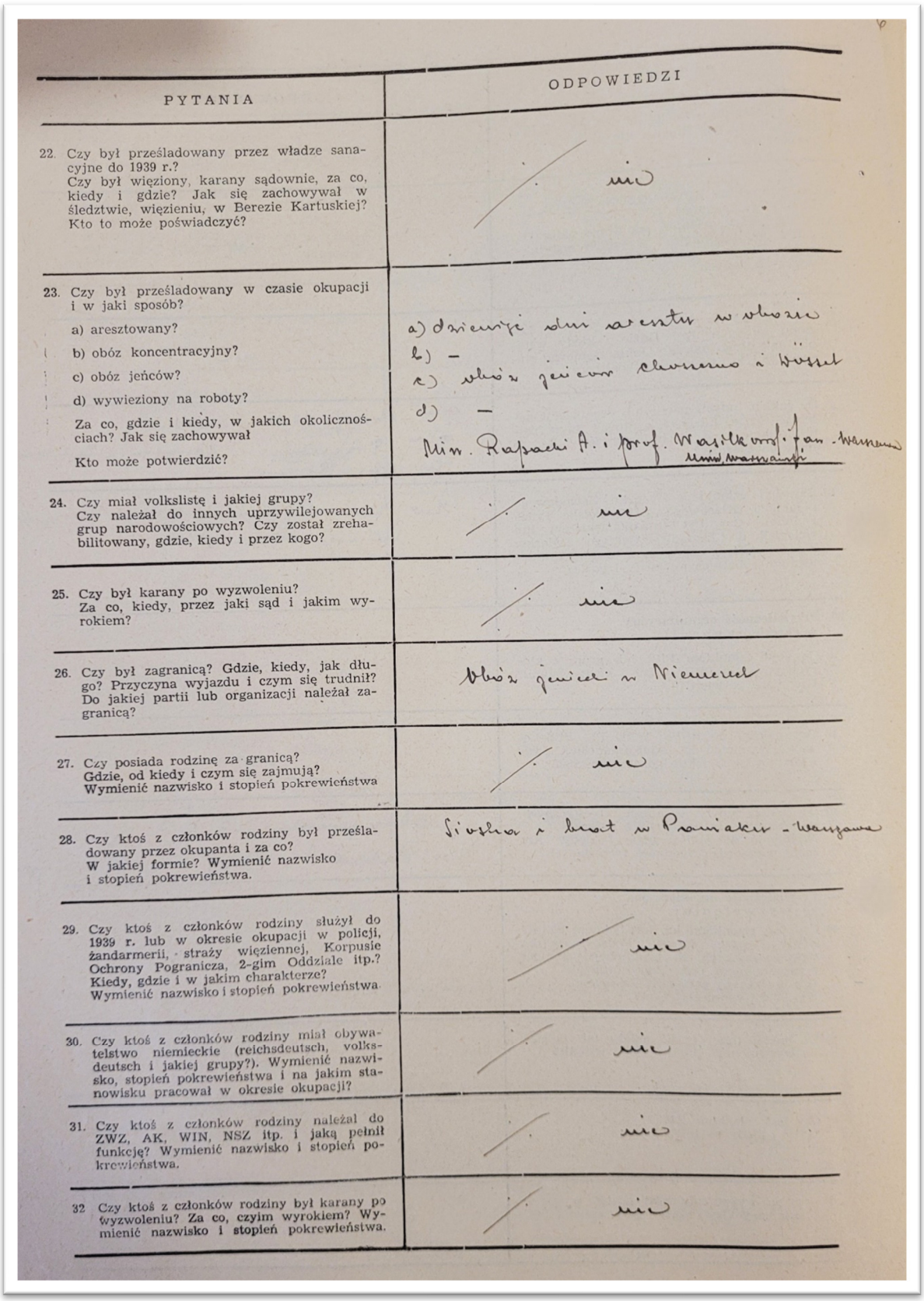

PYTANIA	ODPOWIEDZI
22. Czy był prześladowany przez władze sanacyjne do 1939 r.? Czy był więziony, karany sądownie, za co, kiedy i gdzie? Jak się zachowywał w śledztwie, więzieniu, w Berezie Kartuskiej? Kto to może poświadczyć?	/ nie
23. Czy był prześladowany w czasie okupacji i w jaki sposób? a) aresztowany? b) obóz koncentracyjny? c) obóz jeńców? d) wywieziony na roboty? Za co, gdzie i kiedy, w jakich okolicznościach? Jak się zachowywał Kto może potwierdzić?	a) dziewięć dni aresztu w obozie b) – c) obóz jeniców oflag nr 64 d) – Min. Rafalski A. i prof. Wasilkowski Jan - Warszawa
24. Czy miał volkslistę i jakiej grupy? Czy należał do innych uprzywilejowanych grup narodowościowych? Czy został zrehabilitowany, gdzie, kiedy i przez kogo?	/ nie
25. Czy był karany po wyzwoleniu? Za co, kiedy, przez jaki sąd i jakim wyrokiem?	/ nie
26. Czy był zagranicą? Gdzie, kiedy, jak długo? Przyczyna wyjazdu i czym się trudnił? Do jakiej partii lub organizacji należał zagranicą?	obóz jeniecki w Niemczech
27. Czy posiada rodzinę za granicą? Gdzie, od kiedy i czym się zajmują? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa	/ nie
28. Czy ktoś z członków rodziny był prześladowany przez okupanta i za co? W jakiej formie? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.	Siostra i brat w Poniatowie - Warszawa
29. Czy ktoś z członków rodziny służył do 1939 r. lub w okresie okupacji w policji, żandarmerii, straży więziennej, Korpusie Ochrony Pogranicza, 2-gim Oddziale itp.? Kiedy, gdzie i w jakim charakterze? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.	/ nie
30. Czy ktoś z członków rodziny miał obywatelstwo niemieckie (reichsdeutsch, volksdeutsch i jakiej grupy?). Wymienić nazwisko, stopień pokrewieństwa i na jakim stanowisku pracował w okresie okupacji?	/ nie
31. Czy ktoś z członków rodziny należał do ZWZ, AK, WIN, NSZ itp. i jaką pełnił funkcję? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.	/ nie
32. Czy ktoś z członków rodziny był karany po wyzwoleniu? Za co, czyim wyrokiem? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.	/ nie

Ryc. 7. Czwarta strona „Ankiety personalnej" Wiktora Leona Marciniaka z 2 II 1953

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

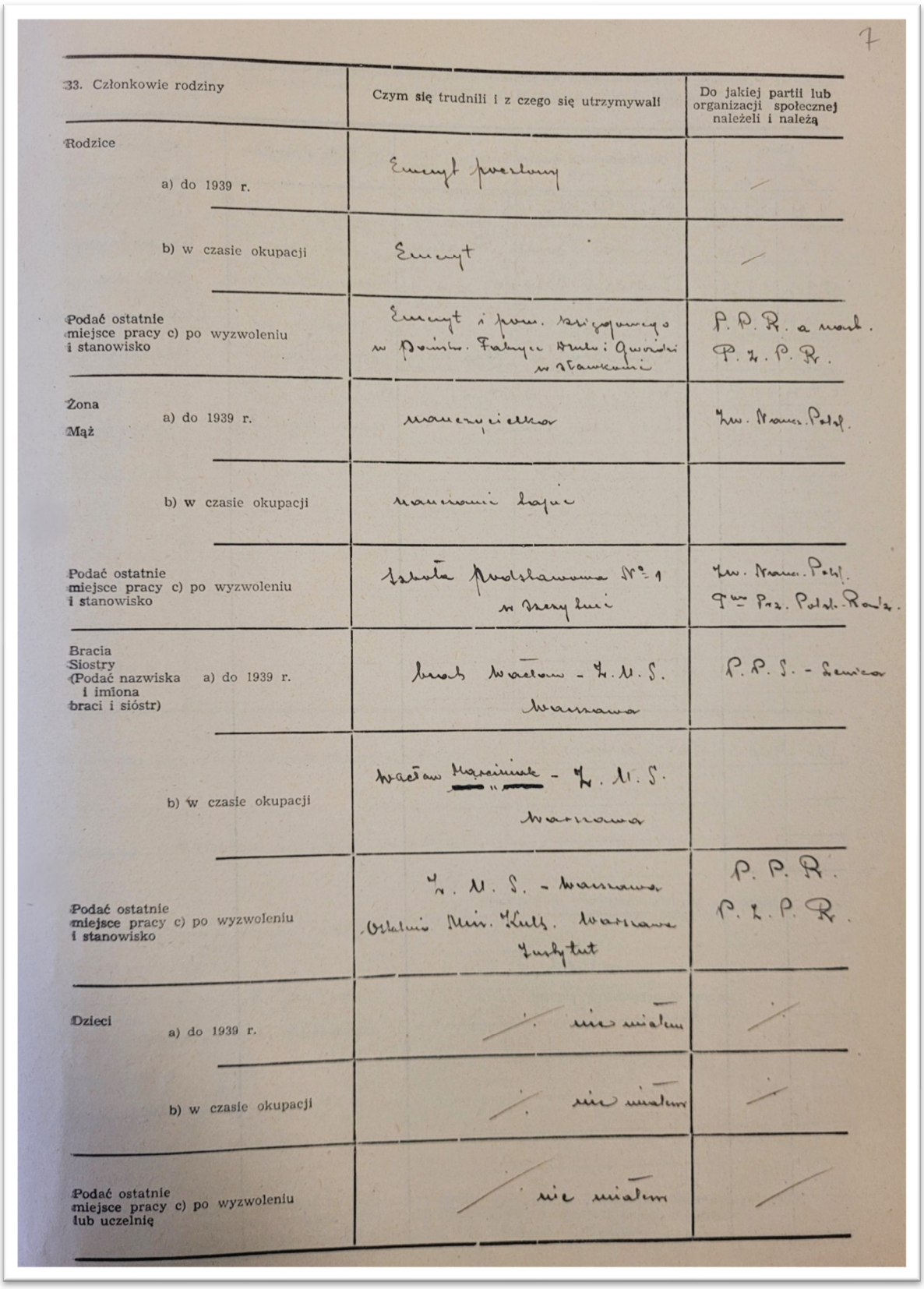

7

33. Członkowie rodziny	Czym się trudnili i z czego się utrzymywali	Do jakiej partii lub organizacji społecznej należeli i należą
Rodzice a) do 1939 r.	Emeryt pocztowy	/
b) w czasie okupacji	Emeryt	/
Podać ostatnie miejsce pracy c) po wyzwoleniu i stanowisko	Emeryt i pom. księgowego w Państw. Fabryce Drutu i Gwoździ w Sławkowie	P. P. R. a nast. P. Z. P. R.
Żona Mąż a) do 1939 r.	nauczycielka	Zw. Naucz. Polsk.
b) w czasie okupacji	nauczanie tajne	
Podać ostatnie miejsce pracy c) po wyzwoleniu i stanowisko	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szczytnie	Zw. Naucz. Polsk. Tow. Prz. Polsk.-Radz.
Bracia Siostry (Podać nazwiska i imiona braci i sióstr) a) do 1939 r.	brat Wacław - Z. U. S. Warszawa	P. P. S. - Lewica
b) w czasie okupacji	Wacław Marciniak - Z. U. S. Warszawa	
Podać ostatnie miejsce pracy c) po wyzwoleniu i stanowisko	Z. U. S. - Warszawa Ostatnio Min. Kult. Warszawa Instytut	P. P. R. P. Z. P. R.
Dzieci a) do 1939 r.	/ nie miałem	/
b) w czasie okupacji	/ nie miałem	/
Podać ostatnie miejsce pracy c) po wyzwoleniu lub uczelnię	/ nie miałem	/

Ryc. 8. Piąta strona „Ankiety personalnej" Wiktora Leona Marciniaka z 2 II 1953

Źródło: Archiwum Państwowe w Olsztynie (sygn. 3091/3771)

EDUKACJA

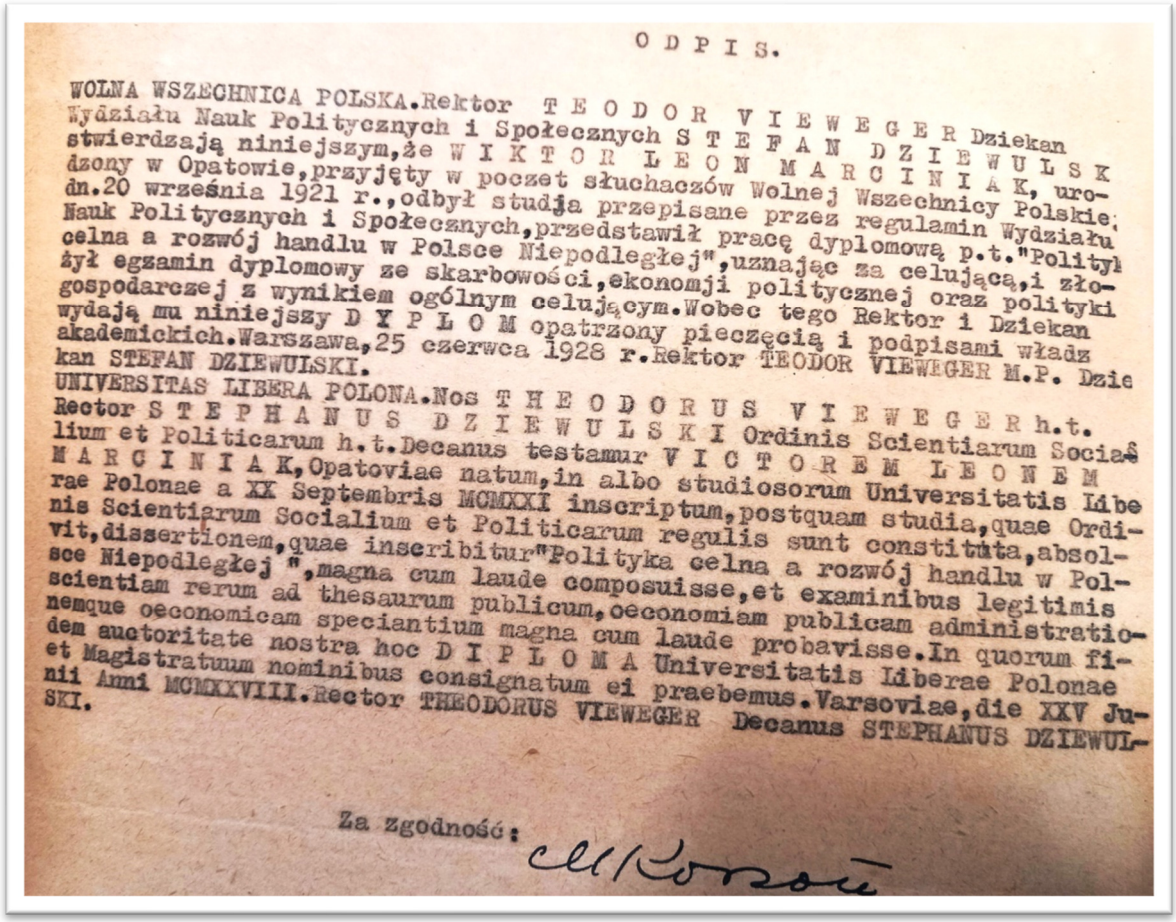

O D P I S.

WOLNA WSZECHNICA POLSKA.Rektor T E O D O R V I E W E G E R Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych S T E F A N D Z I E W U L S K stwierdzają niniejszym,że W I K T O R L E O N M A R C I N I A K, urodzony w Opatowie,przyjęty w poczet słuchaczów Wolnej Wszechnicy Polskiej dn.20 września 1921 r.,odbył studja przepisane przez regulamin Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych,przedstawił pracę dyplomową p.t."Polityka celna a rozwój handlu w Polsce Niepodległej",uznając za celującą,i złożył egzamin dyplomowy ze skarbowości,ekonomji politycznej oraz polityki gospodarczej z wynikiem ogólnym celującym.Wobec tego Rektor i Dziekan wydają mu niniejszy D Y P L O M opatrzony pieczęcią i podpisami władz akademickich.Warszawa,25 czerwca 1928 r.Rektor TEODOR VIEWEGER M.P. Dziekan STEFAN DZIEWULSKI.

UNIVERSITAS LIBERA POLONA.Nos T H E O D O R U S V I E W E G E R h.t. Rector S T E P H A N U S D Z I E W U L S K I Ordinis Scientiarum Socialium et Politicarum h.t.Decanus testamur V I C T O R E M L E O N E M M A R C I N I A K,Opatoviae natum,in albo studiosorum Universitatis Liberae Polonae a XX Septembris MCMXXI inscriptum,postquam studia,quae Ordinis Scientiarum Socialium et Politicarum regulis sunt constituta,absolvit,dissertionem,quae inscribitur"Polityka celna a rozwój handlu w Polsce Niepodległej",magna cum laude composuisse,et examinibus legitimis scientiam rerum ad thesaurum publicum,oeconomiam publicam administrationemque oeconomicam speciantium magna cum laude probavisse.In quorum fidem auctoritate nostra hoc D I P L O M A Universitatis Liberae Polonae et Magistratuum nominibus consignatum ei praebemus.Varsoviae,die XXV Junii Anni MCMXXVIII.Rector THEODORUS VIEWEGER Decanus STEPHANUS DZIEWULSKI.

Za zgodność:

Ryc. 9. Zaświadczenie o ukończeniu przez Wiktora Leona Marciniaka Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie

Ryc. 10. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1946–1970 funkcjonowały m.in. Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących. Tutaj w latach 1949–1952 nauczał Wiktor Leon Marciniak. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1

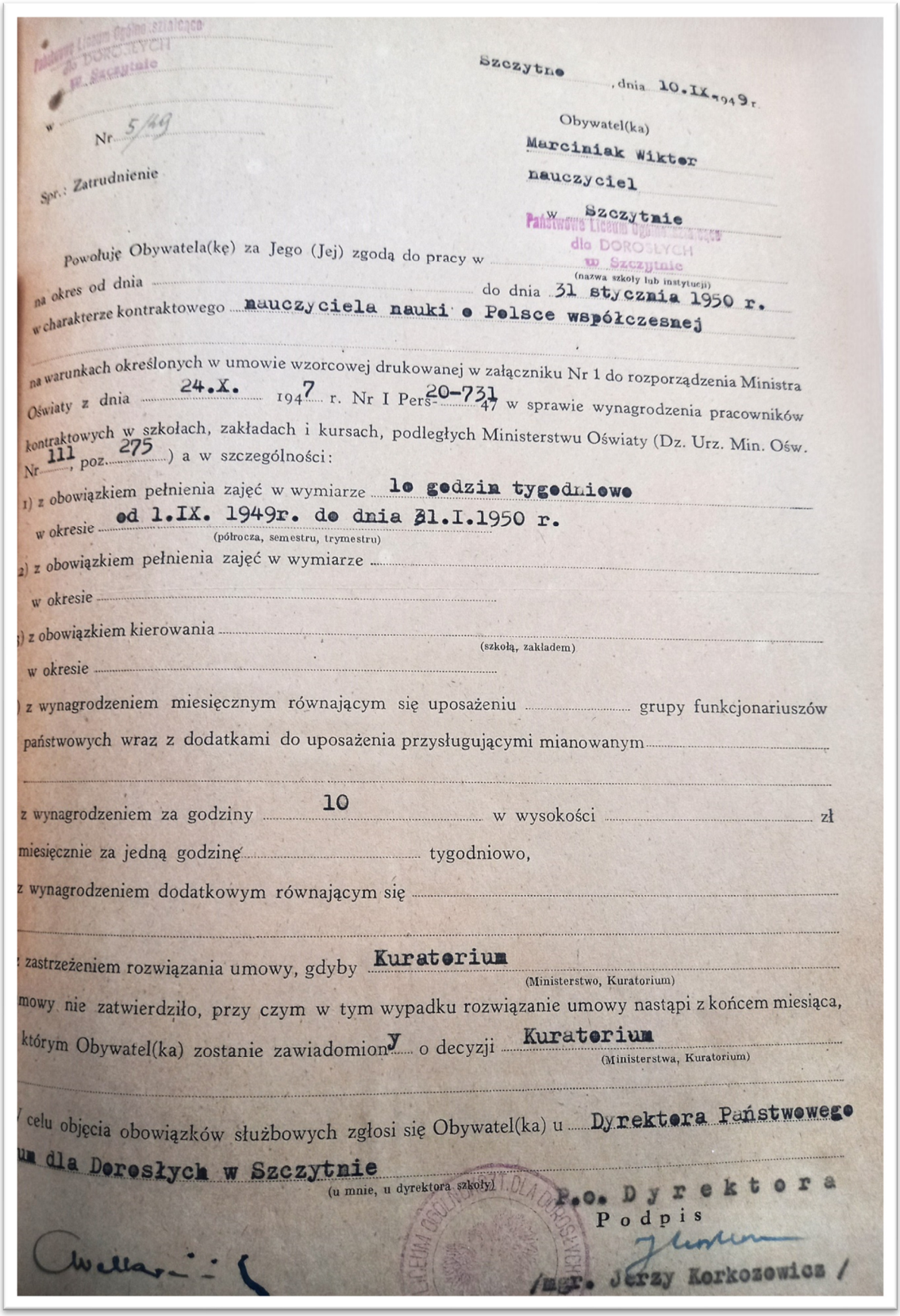

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

w Szczytnie, dnia 10.IX.1949 r.

Nr 5/49

Spr.: Zatrudnienie

Obywatel(ka) Marciniak Wiktor

nauczyciel

w Szczytnie

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

Powołuję Obywatela(kę) za Jego (Jej) zgodą do pracy w (nazwa szkoły lub instytucji)

na okres od dnia ..... do dnia 31 stycznia 1950 r.

w charakterze kontraktowego nauczyciela nauki o Polsce współczesnej

na warunkach określonych w umowie wzorcowej drukowanej w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24.X. 1947 r. Nr I Pers-20-731/47 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 111, poz. 275) a w szczególności:

1) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze 10 godzin tygodniowo

w okresie od 1.IX. 1949r. do dnia 31.I.1950 r.
(półrocza, semestru, trymestru)

2) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze .....

w okresie .....

3) z obowiązkiem kierowania ..... (szkołą, zakładem)

w okresie .....

4) z wynagrodzeniem miesięcznym równającym się uposażeniu ..... grupy funkcjonariuszów państwowych wraz z dodatkami do uposażenia przysługującymi mianowanym .....

z wynagrodzeniem za godziny 10 w wysokości ..... zł miesięcznie za jedną godzinę ..... tygodniowo,

z wynagrodzeniem dodatkowym równającym się .....

z zastrzeżeniem rozwiązania umowy, gdyby Kuratorium (Ministerstwo, Kuratorium)

umowy nie zatwierdziło, przy czym w tym wypadku rozwiązanie umowy nastąpi z końcem miesiąca, którym Obywatel(ka) zostanie zawiadomiony o decyzji Kuratorium (Ministerstwa, Kuratorium)

W celu objęcia obowiązków służbowych zgłosi się Obywatel(ka) u Dyrektora Państwowego Liceum dla Dorosłych w Szczytnie (u mnie, u dyrektora szkoły)

P.o. Dyrektora

Podpis

/mgr. Jerzy Korkozowicz/

Ryc. 11. Umowa o pracę z 10 IX 1949 na czas od 1 IX 1949 do 31 I 1950

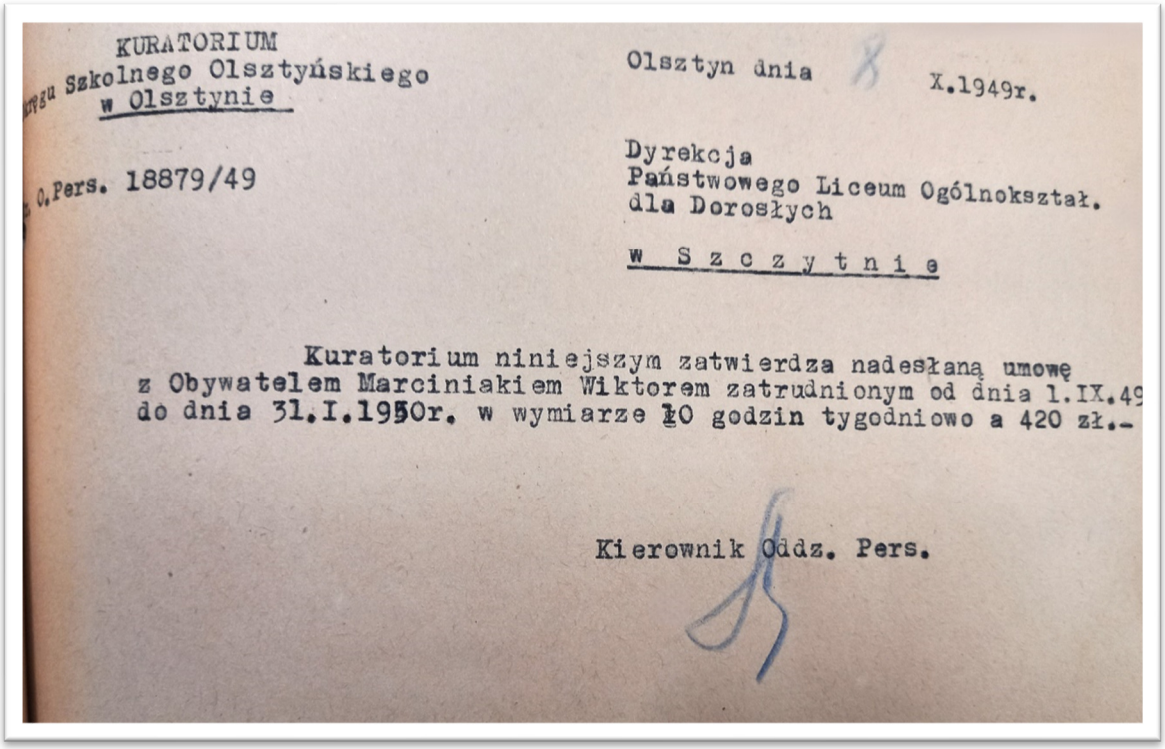

KURATORIUM
Okręgu Szkolnego Olsztyńskiego
w Olsztynie

Olsztyn dnia 8 X.1949r.

O.Pers. 18879/49

Dyrekcja
Państwowego Liceum Ogólnokształ.
dla Dorosłych

w S z c z y t n i e

Kuratorium niniejszym zatwierdza nadesłaną umowę
z Obywatelem Marciniakiem Wiktorem zatrudnionym od dnia 1.IX.49
do dnia 31.I.1950r. w wymiarze 10 godzin tygodniowo a 420 zł.-

Kierownik Oddz. Pers.

Ryc. 12. Zatwierdzenie przez olsztyński Wydział Oświaty PWRN umowy o pracę z Wiktorem Leonem Marciniakiem na czas od 1 IX 1949 do 31 I 1950

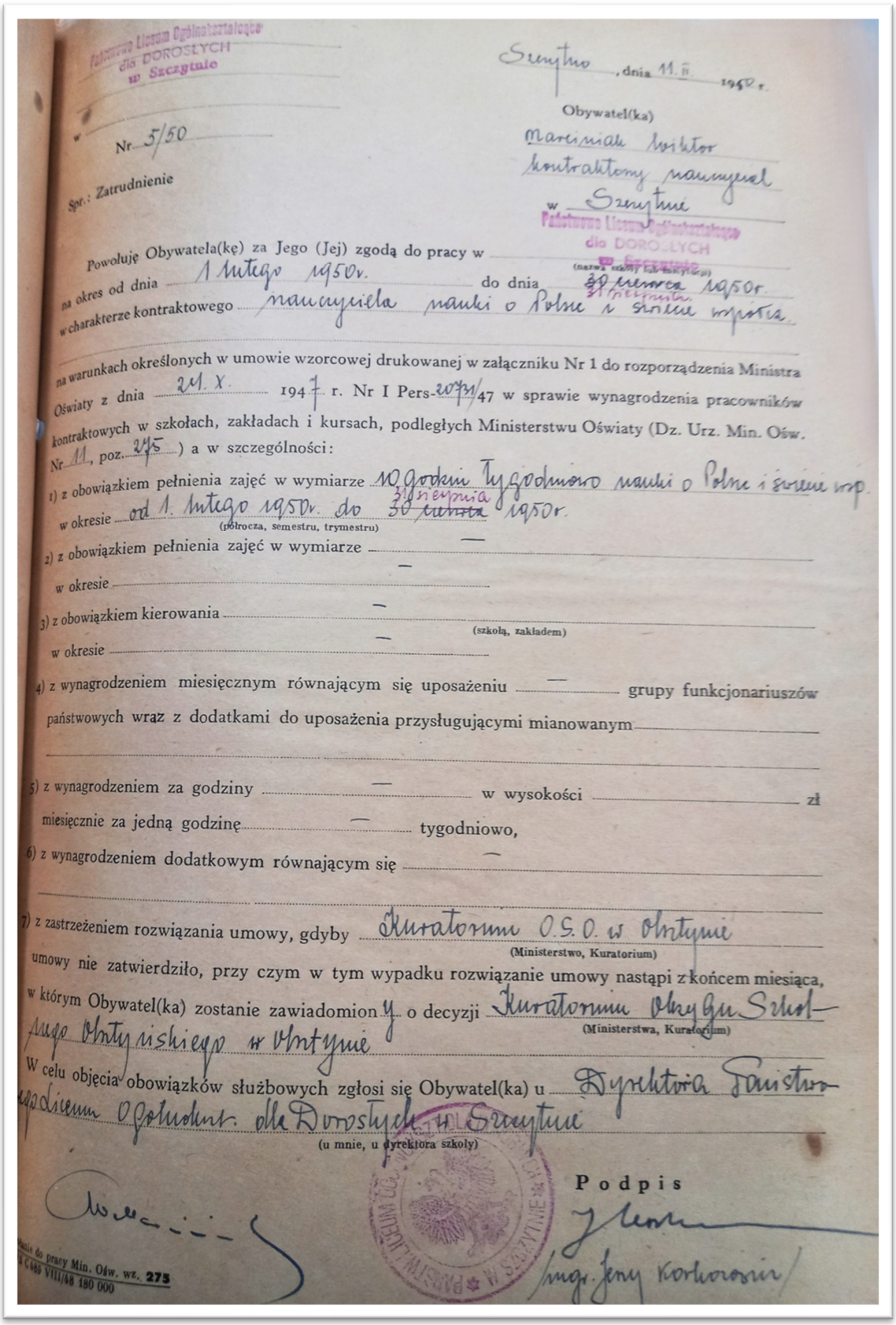

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

Szczytno, dnia 11. II 1950 r.

w

Nr 5/50

Spr.: Zatrudnienie

Obywatel(ka)

Marciniak Wiktor

kontraktowy nauczyciel

w Szczytnie

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

Powołuję Obywatela(kę) za Jego (Jej) zgodą do pracy w (nazwa szkoły lub instytucji)

na okres od dnia 1 lutego 1950 r. do dnia ~~30 czerwca~~ 31 sierpnia 1950 r.

w charakterze kontraktowego nauczyciela nauki o Polsce i świecie współcz.

na warunkach określonych w umowie wzorcowej drukowanej w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24. X. 1947 r. Nr I Pers-20731/47 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 275) a w szczególności:

1) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze 10 godzin tygodniowo nauki o Polsce i świecie wsp.

w okresie od 1. lutego 1950 r. do ~~30 czerwca~~ 31 sierpnia 1950 r.
(półrocza, semestru, trymestru)

2) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze —

w okresie —

3) z obowiązkiem kierowania —
(szkołą, zakładem)

w okresie —

4) z wynagrodzeniem miesięcznym równającym się uposażeniu — grupy funkcjonariuszów państwowych wraz z dodatkami do uposażenia przysługującymi mianowanym

5) z wynagrodzeniem za godziny — w wysokości zł miesięcznie za jedną godzinę — tygodniowo,

6) z wynagrodzeniem dodatkowym równającym się —

7) z zastrzeżeniem rozwiązania umowy, gdyby Kuratorium O.S.O. w Olsztynie
(Ministerstwo, Kuratorium)
umowy nie zatwierdziło, przy czym w tym wypadku rozwiązanie umowy nastąpi z końcem miesiąca, w którym Obywatel(ka) zostanie zawiadomiony o decyzji Kuratorium Okręgu Szkolnego Olsztyńskiego w Olsztynie
(Ministerstwa, Kuratorium)

W celu objęcia obowiązków służbowych zgłosi się Obywatel(ka) u Dyrektora Państwowego Liceum Ogólnokszt. dla Dorosłych w Szczytnie
(u mnie, u dyrektora szkoły)

Podpis

/mgr. Jerzy Korkoszewicz/

Podanie do pracy Min. Ośw. wz. 275
C 489 VIII/48 180 000

Ryc. 13. Umowa o pracę z 11 II 1950 na czas od 1 II 1950 do 31 VIII 1950

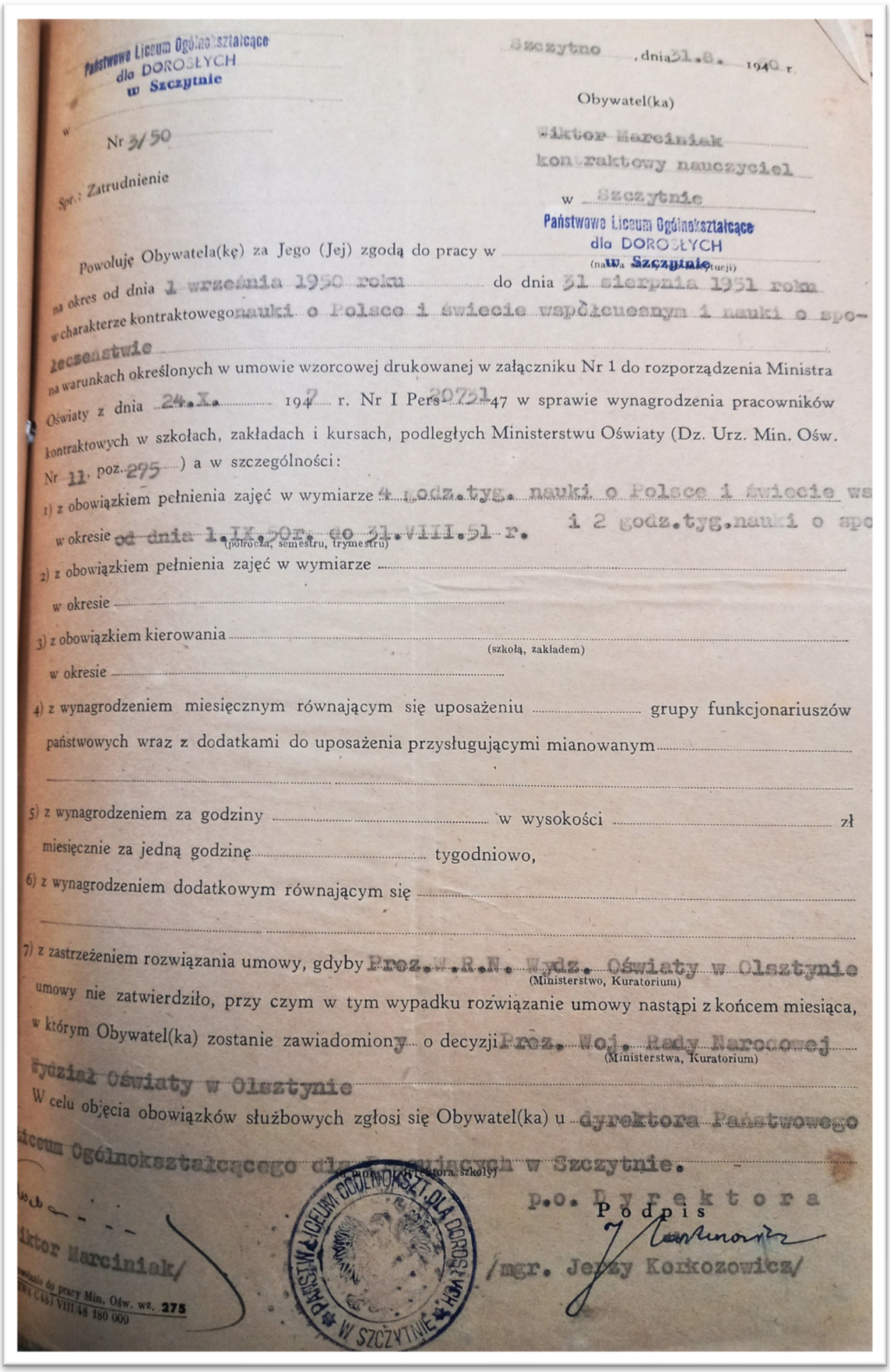

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

Szczytno, dnia 31.8. 1940 r.

w

Nr 3/50

Spr.: Zatrudnienie

Obywatel(ka)

Wiktor Marciniak

kontraktowy nauczyciel

w Szczytnie

Państwowe Liceum Ogólnokształcące dla DOROSŁYCH w Szczytnie

Powołuję Obywatela(kę) za Jego (Jej) zgodą do pracy w (nazwa instytucji)

na okres od dnia 1 września 1950 roku do dnia 31 sierpnia 1951 roku

w charakterze kontraktowego nauki o Polsce i świecie współczesnym i nauki o społeczeństwie

na warunkach określonych w umowie wzorcowej drukowanej w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24.X. 1947 r. Nr I Pers 20731/47 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 275) a w szczególności:

1) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze 4 godz.tyg. nauki o Polsce i świecie ws i 2 godz.tyg.nauki o spo

w okresie od dnia 1.IX.50r. do 31.VIII.51 r. (półrocza, semestru, trymestru)

2) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze

w okresie

3) z obowiązkiem kierowania (szkołą, zakładem)

w okresie

4) z wynagrodzeniem miesięcznym równającym się uposażeniu grupy funkcjonariuszów państwowych wraz z dodatkami do uposażenia przysługującymi mianowanym

5) z wynagrodzeniem za godziny w wysokości zł miesięcznie za jedną godzinę tygodniowo,

6) z wynagrodzeniem dodatkowym równającym się

7) z zastrzeżeniem rozwiązania umowy, gdyby Prez. W.R.N. Wydz. Oświaty w Olsztynie (Ministerstwo, Kuratorium) umowy nie zatwierdziło, przy czym w tym wypadku rozwiązanie umowy nastąpi z końcem miesiąca, w którym Obywatel(ka) zostanie zawiadomiony o decyzji Prez. Woj. Rady Narodowej (Ministerstwa, Kuratorium) Wydział Oświaty w Olsztynie

W celu objęcia obowiązków służbowych zgłosi się Obywatel(ka) u dyrektora Państwowego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Szczytnie. (u mnie, u dyrektora szkoły)

p.o. Dyrektora

Podpis

/mgr. Jerzy Korkozowicz/

Wiktor Marciniak/

Powołanie do pracy Min. Ośw. wz. 275

ZWS C48J VIII/48 180 000

PAŃSTWOWE LICEUM OGÓLNOKSZT. DLA DOROSŁYCH W SZCZYTNIE

Ryc. 14. Umowa o pracę z 31 VIII 1950 na czas od 1 IX 1950 do 31 VIII 1951

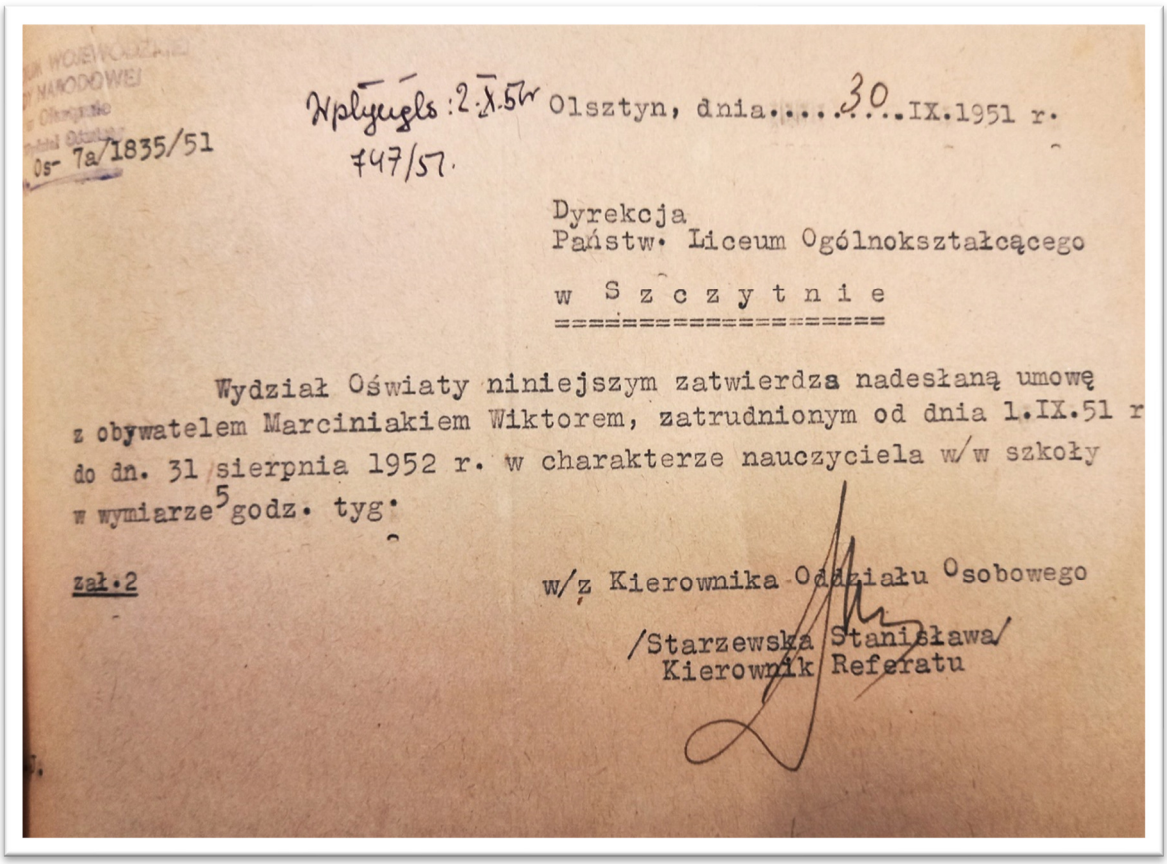

Wpłynęło: 2.X.51r Olsztyn, dnia 30.IX.1951 r.
747/57.

Os- 7a/1835/51

Dyrekcja
Państw. Liceum Ogólnokształcącego

w S z c z y t n i e

Wydział Oświaty niniejszym zatwierdza nadesłaną umowę z obywatelem Marciniakiem Wiktorem, zatrudnionym od dnia 1.IX.51 r do dn. 31 sierpnia 1952 r. w charakterze nauczyciela w/w szkoły w wymiarze 5 godz. tyg.

zał.2

w/z Kierownika Oddziału Osobowego
/Starzewska Stanisława/
Kierownik Referatu

Ryc. 15. Zatwierdzenie przez olsztyński Wydział Oświaty PWRN umowy o pracę z Wiktorem Leonem Marciniakiem w r. szk. 1951/1952

PRYWATNIE

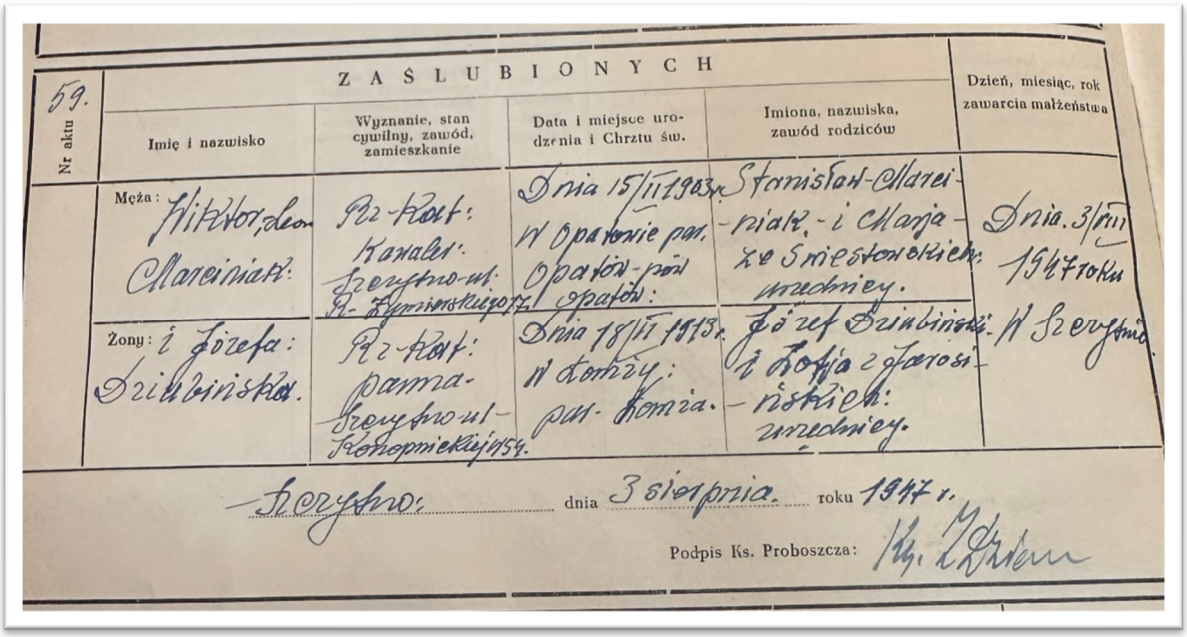

Nr aktu	ZAŚLUBIONYCH				Dzień, miesiąc, rok zawarcia małżeństwa
	Imię i nazwisko	Wyznanie, stan cywilny, zawód, zamieszkanie	Data i miejsce urodzenia i Chrztu św.	Imiona, nazwiska, zawód rodziców	
59.	Męża: Wiktor, Leon Marciniak:	Rz-Kat: Kawaler: Szczytno-ul. Gen. Żymierskiego 7	Dnia 15/II 1903 r. W Opatowie par. Opatów-pow. Opatów:	Stanisław-Marcin - rolnik - i Marja - ze Śniestowskich: rolniczy.	Dnia 3/VIII 1947 roku W Szczytnie.
	Żony: i Józefa: Dziubińskiego.	Rz-Kat: panna Szczytno-ul. Kołłątaja 54.	Dnia 18/II 1913 r. W domu: par. Komin.	Józef Dziubiński. i Zofja z Jarosińskich: rolniczy.	

Szczytno: dnia 3 sierpnia roku 1947 r.

Podpis Ks. Proboszcza:

Ryc. 16. Wpis w księdze ślubów pod datą 3 VIII 1947 (strona lewa)

Autor skanu: ks. Andrzej Adamczyk
Źródło: Archiwum Parafii WNMP w Szczytnie

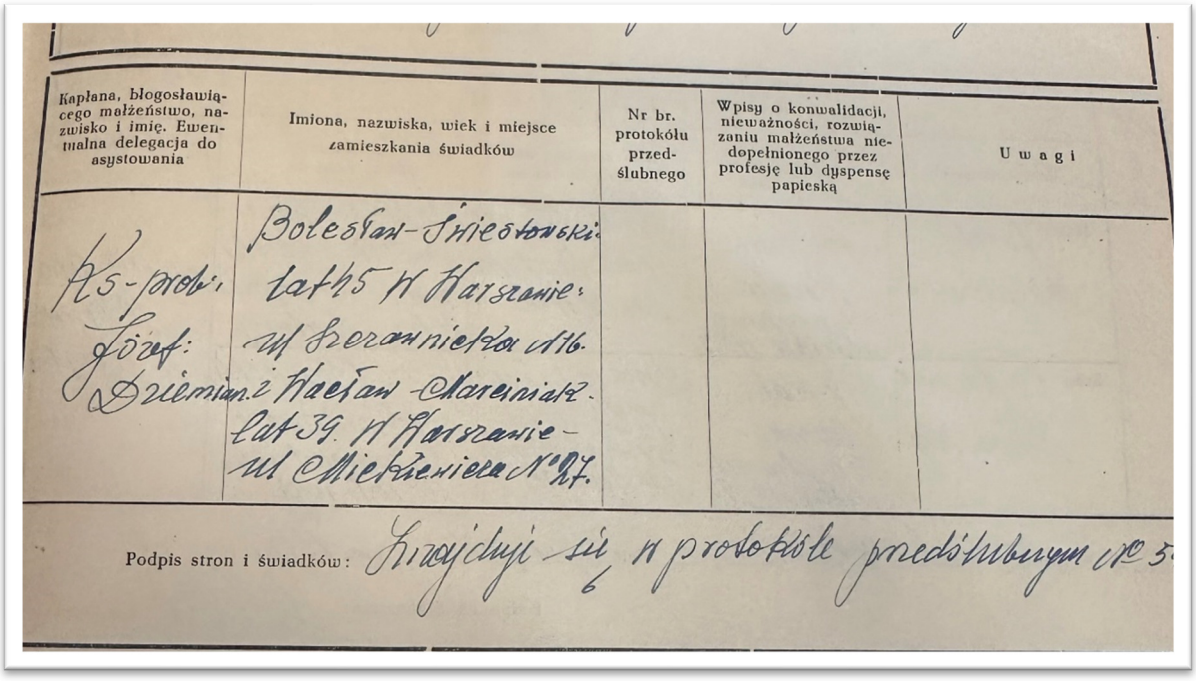

Kapłana, błogosławiącego małżeństwo, nazwisko i imię. Ewentualna delegacja do asystowania	Imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania świadków	Nr br. protokółu przedślubnego	Wpisy o konwalidacji, nieważności, rozwiązaniu małżeństwa niedopełnionego przez profesję lub dyspensę papieską	Uwagi
Ks-prob: Józef: Dziemian.	Bolesław-Śniestowski: lat 45 W Warszawie: ul Szczawnicka 116. i Haelan-Marciniak: lat 39 W Warszawie - ul Mickiewicza Nr 27.			

Podpis stron i świadków: Znajdują się w protokole przedślubnym Nr 3.

Ryc. 17. Wpis w księdze ślubów pod datą 3 VIII 1947 (strona prawa)

Autor skanu: ks. Andrzej Adamczyk
Źródło: Archiwum Parafii WNMP w Szczytnie

MIEJSCE SPOCZYNKU

Ryc. 18. Mogiła rodzinna na parafialnym cmentarzu wilanowskim w Warszawie, w której spoczywają Zofia Dziubińska, Józefa i Wiktor Leon Marciniakowie

Autorka zdjęcia: Emilia Klimaszewska

Ryc. 19. Tablica inskrypcyjna na mogile Zofii Dziubińskiej, Józefy i Wiktora Leona Marciniaków

Autorka zdjęcia: Emilia Klimaszewska

Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobryłko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz